

Motion till riksdagen

1987/88:Jo732

av Lennart Brunander och Lisbet Calner (c, s)

om skyddet av utrotningshotade djur

Vilka får plats i den nya framtiden?

I en allt snabbare takt omvandlas vår värld genom människans aktiviteter, nedhuggning av skogar, utsläpp av olika miljögifter, ändrade levnadsvilkor/vanor m. m.

Allt detta har medfört en fokusering av debatten till miljöfrågorna. Debatten kretsar främst kring utsläpp av olika ämnen i luften som påverkar oss mer eller mindre direkt.

En företeelse glöms emellertid bort – det gäller insatser för bevarande av vår flora och fauna. Tyvärr är det helt nödvändigt att med särskilda insatser bibehålla hotade växt- och djurarter.

När det gäller utrotningshotade djur är situationen mycket allvarlig. Ca 2 000 större landlevande ryggradsdjur är nu dödsdömda om vi inte skapar resurser så att ett framgångsrikt avelsarbete kan påbörjas.

Det bör framhållas att detta inte bara gäller tropiska vilda djur. Tvärtom, vanliga lantraser, husdjur, vilda nordiska djur och andra vilda djur som lever i klimatzoner som påminner om Norden är starkt hotade. Hur kan detta komma sig? Det finns ju järv, varg, lo, rödkulla, blå anka m. fl. Är dessa hotade? Ja, populationerna är så små att även till synes marginella störningar kan lätt medföra att arten inte förökar sig eller att inavel påverka artens möjlighet att föröka sig.

För att rädda de utrotningshotade djuren har genom ideella insatser vissa arter överlevt. Dessa insatser sker mycket genom avelsarbete antingen på speciella avelsanläggningar (breeding centre) eller genom lokal utfodring, bevakning av bon m. m.

Den mest kända avelsanläggningen är Jersey Zoo, Jersey Wildlife Preservation Trust, som också utgör ett föredöme för andra avelsanläggningar.

Avelsanläggningarnas huvuduppgift är att bibehålla, utveckla och förhoppningsvis utplantera arten i sin rätta miljö.

Avelsanläggningar är dyra att driva. Genom att de byggs och drivs på djurens villkor, är de inte så publikt tillgängliga som traditionella djurparker. Därför kräver avelsanläggningar olika former av stöd.

I Norden finns ännu inte någon anläggning där avelsverksamhet är den primära uppgiften.

I Sotenärs kommun planeras emellertid en anläggning där hotade *svenska lantraser, nordiska vilda djur* samt *hotade exotiska djur* (djur från samma klimatzoner) skall finnas.

Mot. 1987/88
Jo732

Det är Hushållningssällskapet som tagit initiativet till bildandet av en stiftelse – Stiftelsen Åby Avelscentrum – för att kunna förverkliga de planer som finns. I stiftelsen har ett flertal olika intressenter gått in.

Anläggningen – Stiftelsen Bohus Avelscentrum – Åby Säteri – behöver allt stöd som den kan få. Speciellt i inledningsskedet då kapitalkostnaderna är betungande. Vi anser att det är en viktig satsning som riksdagen på lämpligt sätt bör stödja. I första hand är det angeläget att sänka kapitalbelastningen och därmed skapa förutsättningar för bättre driftekonomi.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om stöd till Stiftelsen Bohus Avelscentrum.

Stockholm den 20 januari 1988

Lennart Brunander (c)

Lisbet Calner (s)

